

IKONSÄLLSKAPET

Rundbrev 24

Januari 2011

*Ikonsällskapetets styrelse önskar samtliga medlemmar
en God Fortsättning på det nya året och hälsar
Välkommen till vårterminens aktiviteter!*

Lördagen 26 februari kl. 14.00 i Högalids församlingssal, Högalids kyrkväg,
T-banestation: Hornstull. I samarbete med Studieförbundet Bilda.

KIEV – ”RYSSLANDS MODER”. Ett seminarium behandlande tre
skilda aspekter: historia, musik och stadens dokumentation.

Professor Kristian Gerner: Bysans och barocken. Om Kievs plats i rysk tradition.
Paul Nordgren: Sångtraditionen från Kievs Grottkloster
Ulf Abel: Den svenske konstnären C. P. Mazers besök i Kiev 1851

I en paus bjuds té med bröd. För icke medlemmar i Ikonsällskapet entré kr 50:-

Liksom förra året är det första mötet för 2011 ett något utökat program förlagt till
en lördagseftermiddag. Detta för att möjliggöra för så många som möjligt, även icke
stockholmsbor, att närvara. Även denna gång bygger det på samarbete med Bilda.
Temat för seminariet knyter an till vårens resa som kommer att gå till Kiev (se bilaga).

Måndagen 21 mars kl. 18.30, Stockholms Universitet, hörsal F 315 (F-huset).
T-banestation: Universitetet.

ÅRSMÖTE. Efter förhandlingarna föreläsning om **KIEVS**
SOFIAKATEDRAL av Mircea Iliescu

Föreläsningen kommer att behandla Kievs betydelsefullaste kyrka, grundlagd på 1030-talet,
dess relation till förebilden i Konstantinopel, den arkitektoniska utformningen samt dess unika
mosaiker och fresker, från 1000-talet fram till ca 1900. Föreläsningen följs av tésamkväm.

**Torsdagen 14 april kl. 18.30, S:ta Birgitta folkhögskola, Björngårdsgatan 21,
T-banestation: Mariatorget**

VLADIMIR LOSSKY, PATRISTIKEN OCH IKONERNA.

Föreläsning av **Torsten Kälvemark**

Torsten Kälvemark föreläste vid ett tidigare tillfälle för oss om Arvo Pärt. När han nu återkommer står ett annat av hans stora intressen i centrum, Vladimir Lossky. Han har bl.a. skrivit inledningen till den nyligen publicerade utgåvan av Losskys texter, *Ljus av ljus*. Efter föreläsningen tésamkväm. För icke medlemmar i Ikonsällskapet entré kr 50:-

Sedan sist...

Hösten inleddes med ett mycket välbesökt möte i Ryska kyrkan på Birger Jarlsgatan där vi lyssnade till Bengt Pohjanen som talade under rubriken ”Mitt liv från ikonoklast till ikonodul”. Hans unika kombination av genuin berättare och teolog med inriktning på ortodoxi och Dostojevskij fångade oss alla i ett järngrepp. En synnerligen minnesvärd kväll!

Följande sammankomst, förlagd till en lördag, hade rubriken ”Ett möte med orientens ortodoxa kyrkor” och var utformad som ett besök i tre orientaliska kyrkor i Södertälje, tillhörande två skilda samfund. Vi inledde med Helige Minas koptisk-ortodoxa kyrka, där vi var med om slutet av liturgin, varefter f. Stavros via tolk svarade på några frågor. De två övriga tillhörde skilda grenar av den syrisk-ortodoxa kyrkan. Först Helige Jakobs av Nsibin katedral, där f. Gabriel Barqasho visade och därefter höll en kortare men mycket intressant föreläsning.

Höjdpunkten blev dock det avslutande besöket, i Helige Afrems syrisk-ortodoxa katedral. Detta av tre skilda skäl. Dels var detta det vackraste av de tre gudstjänstrummen – tankarna kunde gå till beskrivningen av Templet i Jerusalem -, dels hade vi här en förevisare, blivande diakonen Johan Andersson, som både hade stor kunskap, men också kunde förmedla denna till oss. Slutligen blev vi här även mottagna i audiens av Ärkebiskopen Dioscuros, en stor personlighet, som berättade om kyrkan och sin egen livsvandring och som generöst besvarade våra många frågor. Vi, ett tjugotal som trotsade vintervädret, återvände hem avsevärt berikade och med en ny bild av Södertälje.

Årets sista möte ägnades minnet av Sture Linnér. Han levandegjordes här på ett mångfacetterat och övertygande sätt i filmen ”Mannen utan gränser – En film om Sture Linnér” (Interactive Events Ltd/Falkfilm 2010, louise@interactive-events.tv), präglad först och främst av Sture Linnérs rika personlighet, men också av stor konstnärlighet och hög teknisk kvalitet. Kan varmt rekommenderas!

U.A.

Utställning

På Kunsthalle Recklinghausen pågår, i samarbete med Ikonen-Museum Recklinghausen, fram till 6 februari 2011 utställningen *Mythos Palech – Ikonen und Lackminiaturen*.

Utställningen bygger på material från museer och privata samlingar främst i Tyskland, Schweiz och Italien.

Ny bok

En av den ryska ortodoxa kyrkans mest framstående profiler är Hilarion Alfejev, född 1966, metropolit av Volokolamsk och chef för Moskvpatriarkatets utlandsavdelning. Musiker och kompositör, diktare och teolog, kyrkopolitiker och mediaprofil, fortfarande en ung man som hunnit bli – bland annat – kyrkoherde och akademisk lärare, filosofie doktor i Oxford, teologie doktor i Paris, privatdocent i dogmatik i Freiburg och nu alltså andre man i ryska kyrkans hierarki...

Efter alla år av sovjetmakt var kunskapen om tro, religion och kyrka nära nog utplånade hos den ryska befolkningen, även om inte minst de äldre ofta levde kvar i den ortodoxa traditionen. Hur förmedla sådan kunskap till en ung generation, nyss befriad från ett monolitiskt ateistiskt ideologiskt tryck och utsatt för den nya tidens förföriska lockrop från allehanda intressenter? 1996 skrev Hilarion Alfejev en introduktion till ortodox troslära för sina unga ryska landsmän. 2002 översattes den till engelska, och nu finns den på svenska, i en god översättning av David Heith-Stade (*Hilarion Alfejev: Trons mysterium. En introduktion till den ortodoxa kyrkans troslära och andlighet. Artos/Anastasis 2010, 339 sidor*).

Skall man jämföra med något, är det kanske metropolit Kallistos Ware's *The Orthodox Church* (1963) och *The Orthodox Way* (1979), som båda finns på svenska. Det finns likheter och olikheter. Hos Kallistos Ware finns register i slutet av böckerna, något som saknas hos Alfejev. Hos Alfejev märks viljan att närma sig läsare från en religiöst neutral bakgrund. Han väjer inte för att lämna frågor öppna, utan att fördenskull bli oklar när det finns svar. Han utgår gärna från allmänmänskliga resonemang och följer sedan tråden varligt in i trons och kyrkans dimensioner. Ibland kan han bli poetisk, på ett vackert och övertygande sätt, och han undviker självsäkra påståenden till förmån för en personlig, ödmjuk ton.

En särskild förtjänst är de lite längre sammanhållna citaten från kyrkofäder men även sentida präster och tänkare till vart och ett av de elva kapitlen. Därtill kommer en lagom stor notapparat i slutet av kapitlen. Det gör *Trons mysterium* till en lättillgänglig, behaglig, personligt hållen presentation av ortodox tro, och som sådan en god bakgrund till den ortodoxa kyrkans teologiskt rika ikontradition.

KE

Reseprogram och två bilagor medföljer detta rundbrev!

Nu är det dags att betala årsavgiften för 2011! Välkommen att sätta in kr. 200 på postgirokonto 1210533-4, Ikonsällskapet. Kom ihåg att anmäla adressändring samt ändring av e-postadress till Elisabeth Löfstrand, adress: elo@slav.su.se

IKONSÄLLSKAPET

c/o Ulf Abel, Oxundavägen 42, 194 46 Upplands Väsby.
Rundbrevsredaktör: Kaj Engelhart. E-post: kajcaritas@hotmail.com